

Các mđi quan hđ quđc tđ đđng vđn đđng trong mđt môi trđng đđ chiđu và phđc tđp. Đđi này đđi hđi tđt cđ các nđđc phđi có nhđng cách tđ duy và ra quyđt đđnh phđ hđp vđi bđi cđnh mđi. Viđt Nam cđng cđn phđi có nhđng đđi chđnh phđ hđp vđi xu hđng này.

Tđm tđt

Chớnh sắch đối ngoổi bao gồm yổu tồ chiổn lổcc (lổi ích quổc gia và cắch thắc tắ nhắt đố đắ đắcc chúng) và chớnh trổ (nhổng thổ chổ và tác nhôn nằ đống vai trồ gì

và có ổnh hổổng nhổ thổ nằ trong quá trờn chớnh sắch). Hoổch đổnh chiổn lổcc đối ngoổi là sổ lổa chổn nhổng mổc tiổu cổn đắ đắcc và tồo đổng nhổng phổổng cắch đố đắ đắcc nhổng mổc tiổu đố. Cồn khớa cổnh chớnh trổ cầ chớnh sắch đối ngoổi là quá trờn lổa chổn và hình thầnh chớnh sắch thồng qua nhổng thổ chổ tham gia vào hoổch đổnh chớnh sắch. Theo tiổu chí chổ thổ quyắ sắch có 3 mồ hình hoổch đổnh chớnh sắch đối ngoổi: tồp thổ

quyắ sắch, cá nhôn quyắ sắch và tồ chổc quyắ sắch. Viắ Nam theo mồ hình tồp thổ quyắ sắch. Mồ hình này có nhổng ổu đổim và hổn chổ nhắt đổnh. Ổổ nắng cao hiổu quổ hoổch đổnh chớnh sắch đối ngoổi, Viắ Nam cổn tíổp tắc đối mỗ mồ hình hoổch đổnh chớnh sắch đối ngoổi trong nhổn thắc cổng nhổ xắy đổng và phắt triổn các cổ quan tồ vổn chớnh sắch.

Tổ khóa: Chớnh sắch đối ngoổi, hoổch đổnh chớnh sắch đối ngoổi, dân chổ hóa, phổn biổn ...

Ổổt vổn đổ

Chớnh sắch là nhổng chuổn tắc cổ thổ đổ thắc hiổn đổổng lổi, nhiổm vổ đắcc thắc hiổn trong mắtt thổi gian nhắt đổnh, trờn nhổng lổnh vổc cổ thổ nằ đố. Bổn chắtt, nổi dung và phổổng hổổng cầ chớnh sắch tùy thuổc tính chắtt cầ đổổng lổi, nhiổm vổ chớnh trổ, kinh tồ vổn hóa, xắ hổi...Theo mắtt đổnh nghồa thồng đổng nhắt, “chớnh sắch đối ngoổi là tổng thổ nhổng chiổn lổcc, sắch lổcc, chổ trổổng, quyắ đổnh và nhổng biổn phắp do nhằ nổcc hoổch đổnh và thắc thi trong quá trờn tham gia tích cắc, có hiổu quổ vào đối sổng quổc tồ trong tổng thổi kổ lổch sổ, vì lổi ích quổc gia, phù hổp vổi xu thổ phắt triổn cầ tình hình thổ giổi và phắp luắt quổc tồ”.

[\[1\]](#)

Chớnh sắch đối ngoổi bao gồm hai tồp hổp câu hổi lổn gồm chiổn lổcc chớnh sắch đối ngoổi (lổi ích quổc gia là gì và cắch nằ tắtt nhắt đố đắ đắcc chúng) và chớnh trổ chớnh sắch đối ngoổi (nhổng thổ chổ và tác nhôn nằ đống vai trồ gì và có ổnh hổổng nhổ thổ nằ trong quá trờn chớnh sắch). Hoổch đổnh chiổn lổcc, chớnh sắch đối ngoổi là bổn chắtt cầ

sẽ lựa chọn những mục tiêu cần đạt được và tổ chức những phương cách để đạt được những mục tiêu đó.

[2]

Trong khi đó, chính trị chính sách đối ngoại là quá trình lựa chọn và hình thành chính sách thông qua những thế lực tham gia vào hoạch định chính sách.

[3]

Nếu lấy tiêu chí là chế độ quyết sách, hiện nay trên thế giới có 3 mô hình hoạch định chính sách đối ngoại: cá nhân quyết sách; tập thể quyết sách và thể chế quyết sách. Mô hình cá nhân quyết sách là mô hình điển hình trong các thế lực quân sự chuyên chế hoặc thế lực tôn giáo, ví dụ như Ả-rập Xê-út, Hoa Kỳ, Nga... Mô hình tập thể quyết sách là mô hình của các nước XHCN, mà ở đó chính quyền nhà nước do Đảng Cộng sản nắm như Việt Nam, Cu Ba, Lào... Mô hình thể chế quyết sách là mô hình mới, hình thành ở Trung Quốc năm 2013. Ủy ban An ninh quốc gia là cơ quan quyết định các vấn đề đối ngoại và an ninh quốc gia. Việt Nam theo mô hình tập thể quyết sách với vai trò tối cao của Bộ Chính trị Đảng Cộng sản Việt Nam. Mô hình này có những ưu điểm song cũng có những hạn chế nhất định. Để giảm hạn chế, tăng cường hiệu quả việc hoạch định chính sách đối ngoại, Việt Nam cần mạnh dạn đổi mới quy trình hoạch định chính sách đối ngoại.

Tại sao lại phải đổi mới quy trình hoạch định chính sách đối ngoại Việt Nam?

Có nhiều nguyên nhân đòi hỏi phải đổi mới quy trình hoạch định chính sách đối ngoại ở nước ta.

Thực tiễn, nội dung chính sách đối ngoại của Việt Nam nói riêng và của thế giới nói chung đã trở nên đa dạng, phong phú, nhiều chiều và vô cùng phức tạp. Nếu như trong Chiến tranh Lạnh, nội dung chính sách đối ngoại đơn giản chỉ là những vấn đề chính trị. Hiện nay, chính sách đối ngoại của quốc gia phải xử lý ngoài

các vấn đề chính trị, còn có các vấn đề kinh tế, văn hóa, môi trường... Cùng ngoại giao chính trị, ngoại giao kinh tế, ngoại giao văn hóa phát triển mạnh mẽ. Ngay trong chính trị đối ngoại, nội dung cũng được mở rộng. Chính trị đối ngoại còn bao hàm cả quốc phòng và an ninh. Bên cạnh an ninh truyền thống còn có an ninh phi truyền thống. An ninh phi truyền thống là một lĩnh vực rất rộng lớn từ biến đổi khí hậu, dịch bệnh, khủng hoảng kinh tế, khủng hoảng buôn bán người, ma túy cho đến an ninh kinh tế, an ninh tài chính, an ninh thông tin và an ninh nguồn nước v.v. Nội dung kinh tế của chính sách đối ngoại cũng vô cùng phong phú, phức tạp, không đơn thuần chỉ là xuất nhập khẩu, đầu tư mà còn rất nhiều các lĩnh vực phức tạp khác như công nghệ, sự hợp tác trí tuệ, bản quyền... Ngoài ngoại giao song phương, ngoại

giao đa phồng phát triển mỗnh. Ngoặi giao cồp cao phát triển đốt biến cồng là nét đốc trồng cầa ngoặi giao kố nguyêן toàn cồu hóa. Ối hầi ổng ta lổn thố XI (2011) đầ rốt đứng khi nêu ra quan đốim ngoặi giao toàn điển. Ốó là: i) Toàn điển vố chố thố..; ii) Toàn điển vố lổnh vốc vối 4 trồng tâm là ngoặi giao chính trố, ngoặi giao kinh tố, ngoặi giao vổn hóa và công tác ngốối Viết Nam ổ nốoc ngoặi; iii) Toàn điển vố đối tác và đốa bàn..; iv) Toàn điển vố công cồ sồ đống.

[\[4\]](#)

Nhố vốy, nối hàm cầa ngoặi giao trố nên rốt phong phú, đa đống và phốc tồp cồn có sồ tham gia xố lý cầa các chuyên gia ổ nhiốu lổnh vốc khác nhau trong viốc hoốch đốnh chính sách đối ngoặi.

Thố hai, quy trìn hoốch đốnh chính sách đối ngoặi cầa chúng ta còn mốt sồ hổn chố. Quy trìn hoốch đốnh chính sách cầa Viết Nam là hoốch đốnh tồp thố. Quy trìn h
oốch đốnh chính sách đối ngoặi trên có nhống ổu đốim lổn cồn phối nói đốnh. Ốó là:

i) Ốố tồp trung đốoc sồ lổnh đốo thống nhốt, tồp trung cầa Bố Chính trố, Trung ổng ổng đối viốc hoốch đốnh và triển khai chính sách đối ngoặi cầa quốc gia. Ối ổu đố cồc kố quan trồng đối vối sồ nghiồp đốu tranh giối phống dân tồc thống nhốt đốt nốoc.

ii) Ổổng lổi, chính sách đối ngoặi đốoc thông qua tồi các ổối hầi ổng, Hầi nghố Trung ổng và Bố C hính trố, Ban Bí thố nên đầ tranh thố đốoc trí tuố tồp thố trong viốc hoốch đốnh, đốim bồo đốoc viốc đắp ổng lổi ích quốc gia - dân tồc, tránh đốoc phổn nào sồ chố quan trong hoốch đốnh chính sách.

iii) Chính sách đối ngoặi là lổnh vốc có nhiốu vổn đố tồ nhố, nhiốu bí mốt quốc gia vì liên quan đốnh đối tồng, đối tác nốoc ngoặi. Vố cồ bổn qui trìn hoốch đốnh này đầ đốim bồo đốoc tính mốt trong hoốch đốnh chính sách. Ốó là mốt trong các thành công lổn cầa ngoặi giao trong Cuốc khắng chiển chống Mố cồu nốoc.

Bđn cđnh mđt đđu đđim, đđim mđnh, mđ hình hođch đđnh chính sách đđi ngođi trđn cđng có mđt sđ hđn chđ nhđt đđnh. Có thđ kđ đđn:

i) Quđ trđnh hođch đđnh chính sách chđa thđt sđ tranh thđ đđđc trí tuđ cđa các chuyên gia, các hđc giđ. Trđđc đđy trong đđu kiđn chiđn tranh, bí mđt quđc gia là tđi thđđng , không thđ đđa ra thđo luđn rđng rđi ; các đđ án đđi ngođi

, không thđ mđi giđi khoa hđc và cđ xã hđi tham gia phđn biđn các đđ án chính sách đđi ngođi cđa quđc gia. Tuy nhiđn, viđc mđ rđng thđo luđn vđ các vđn đđ/đđ án đđi ngođi hiđn nay vđn chđa thđc sđ tođn đđn và đđng đđu

. Hđ thđng các cđ quan tđ vđn chđa đđđc phát huy mđnh mđ, vì thđ chđa tranh thđ đđđc trí tuđ cđa xã hđi, tđ đđ

đnh hđđng tđi chđt lđđng các chính sách và cđng hđn chđ sđ đđng thuđn xã hđi.

ii) Công tác nghiđn cđu làm luđn cđ khoa hđc cho các quyđt sách đđi ngođi, nghiđn cđu các vđn đđ quđc tđ cđng chđa thđt sđ bài bđn, cđn cđ. Nhiđu vđn đđ lý luđn cđng nhđ thđc tiđn chđa có đđu kiđn làm rđ. Ví dđ nhđ trđđc đđy có vđn đđ mâu thuđn Xô - Trung vđ mđi quan hđ giđa lđi ích giai cđp và lđi ích dân tđc trong thđi kđ khđng chiđn Mđ cđu nđđc. Vđ mâu thuđn Xô - Trung, chúng ta cho rđng đđ là mâu thuđn vđ đđđng lđi, chính sách, chđa thđy đđ là mâu thuđn cđ bđn vđ lđi ích. Hiđn nay, cđng có không ít vđn đđ quđc tđ cđn đđđc nghiđn cđu kđ lđđng. Mđt khđc, chúng ta cđng chđa thđc sđ coi trđng khđa cđnh khoa hđc cđa viđc hođch đđnh chính sách đđi ngođi nđn thđđng bđ qua các khđu xây đđng lý luđn đđ đđnh hđđng nhđn thđc và

thđc hiđn chđ trđđng, đđđng lđi cđa đđng... V

đđ

,
N
ghđ quyđt

sđ
22 cđa

Bđ Chính trđ ra
ngđy 10/4/2013
đđ

cđ thđ hóa mđt bđđc chđ trđđng cđa đđi hđi
XI vđ vđn đđ hđi nhđp quđc tđ
. Tuy nhiên
cđn
rđt nhiđu vđn đđ phđi
làm sáng tđ, nhđ
thđ nào là hđi nhđp sâu;
tiêu chí đánh giá
đđi tác chđ chđt là thđ nào...

iii) Chđa tđ chđc đđđc nhiđu viđc lđy ý kiđn phđn biđn các đđ án đđi ngođi. Cđng vì
yđu tđ bđo mđt, nhđy cđm,
đđ án
đđi ngođi
khđng
đđđc
đđa ra tranh thđ
ý
kiđn phđn biđn r
đ
ng rđi.

iv) Chúng ta chđa phân tách đđđc con ngđđi lãnh đđo, con ngđđi tđ duy và con
ngđđi hành đđng. Đđng chú ý, đđi ngđ tđ duy chiđn lđđc chuyên nghiđp giúp hođch
đđnh chính sách đđi ngođi cđn chđa mđnh. Chúng ta
đđ có ít nhiđu kinh nghiđm trong viđc vđn đđ này trong thđi
kđ

chđng Mđ. Đđ nghiđn cđu vđ thđ giđi, đđc biđt là nđđc Mđ và hođch đđnh đđi sách
trong đđu tranh ngođi giao vđi Mđ, trđđc hđt là phđc vđ Hđi nghđ Pari vđ Viđt Nam,
Bđ Chính trđ đđ thành lđp “Tiđu ban Viđt Nam” trđc thuđc Bđ Chính trđ gđi là CP-50,
gđm các nhà nghiđn cđu tài giđi, nhiđu kinh nghiđm nhđ các ông Nguyđn Cđ Thđch,
đđnh Nho Liđm, Trđn Quang Cđ, Vđ Vđn Sung... Đđy thđc sđ là mđt nhóm tđ duy
chiđn lđđc góp phđn quan trđng trong viđc hođch đđnh đđi sách cđ bđn chính xác,
khoa hđc chđng lđi nđn ngođi giao nhà nghđ cđa nđđc Mđ.

Viđc

Bđ trđđng Nguyđn Cđ Thđch đđc biđt coi trđng công tác nghiđn cđu, nhđt là nghiđn
cđu chiđn lđđc

đđ

góp phđn quan trđng, đđa nđđc ta đđn đđn thoát khđi tình trđng bđ bao vây cđm
vđn, đđ đđng hóa, đđ phđđng hóa quan hđ đđi ngođi, tđng bđđc hđi nhđp quđc tđ và
khu vđc. Bđ trđđng Nguyđn Dy Niđn
đđ

“tống giao hỡn
mốt vốn đố
cho mốt ngốối

,
không làm viốc gì cĩa, chố tốp trung suy nghố cho thốu đáo cho ra
nhố

”
[5]

ốối hỡi lỡn thố VI cĩa ốống ta đố thống thốch chố ra mốt số thiốu sót vố đối ngoặi
và khống đốnh đố là “bốnh chố quan duy ý chí, lố
suy nghố và hành đống giốch đốch, nóng vối, chố y theo nguyốch vống chố quan... ốố
là tố tốống tiốu tố sốch, vốa tố khuyrch vốa hốu khuyrch”

[6]

Xét vố bốnh chốt, đố là kốt quố cĩa các yốu tố kố đốch ố trỡn.

vi) Mốt hỡn chố nốa cĩa quy trỡnh hóch đốnh chính sách đối ngoặi Viết Nam là
thiốu chia số thông tin giốa các cố quan hótt đốnh chính sách. Bố Ngoặi giao có
thông tin cĩa 98 cố quan đối diốch ố nốốc ngoặi, còn Bố Quốc phòng, Bố Công an....
cống có nhống kỡnh thông tin riểng. Thông tin hốu nhố chốa đốốc chia số trong
giối hóch đốnh chính sách quốc gia ố mốc cốch thiốt
và nhốt là chốa đốốc tốp hóp trong mốt cố chố Hỡi đống An ninh quốc gia vốch
thông đống ố nhiốu nốốc trỡn thố giối

vii) Cũi cùng, nhiốu quốc gia lỡn nhố trỡn thố giối có cố chố Hỡi đống An ninh quốc
gia. Hỡi đống nào cống có bố máy giúp viốc chuyên trách vối nhiốm vố nghiển cốu,
tham mốu cho lãnh đốo quốc gia vố chính sách đối ngoặi và an ninh quốc gia. Vốch
phòng cĩa Hỡi đống gốm nhống chuyên gia vố các lốnh vốc khốc nhau. Hốc thuyốt
quân số mối (12/2014), Chiốch lốốc an ninh quốc gia mối (12/2015), Hốc thuyốt biốch
(7/2015), Hốc thuyốt đối ngoặi mối (11/2016) cĩa Nga đốu do Bố máy giúp viốc cĩa
Hỡi đống An ninh quốc gia soốch thốo. Gốch đố, Nhốt Bốch cống thành lốp Hỡi đống
An ninh Quốc gia, đốc biốt là Trung Quốc cống thành lốp ốy ban An ninh Quốc gia
(2013) gốm các chuyên gia lỡn đđa ngành do Chố tốch nốốc, Tống bí thố Tốp Cốch
Bỡnh làm Chố tốch và Chố tốch Quốc hỡi, Thố tốống Chính phố làm Phó Chố tốch.
ốố là kinh nghiốm cĩa thố giối chúng ta cốch tham khốo. Viết Nam đốch thành lốp

Hỡi đống Quốc phòng và An ninh. Tuy nhiển, Hỡi đống này lối không có bố máy giúp
viốc chuyên trách.

Cần phải đổi mới cái gì?

Trước hết, cần đổi mới nhận thức . Ngoại giao là một khoa học tổng hợp và nghệ thuật. Chính vì vậy, không thể chỉ nhìn xem về ngoại giao bằng cách nghiên cứu kinh nghiệm. Nghiên cứu các vấn đề quốc tế và hoạch định chính sách đối ngoại quốc gia là một khoa học mà nhiều chuyên gia đã đánh giá là khoa học xã hội phức tạp nhất trong các môn khoa học xã hội. Giáo sư Nga A.B. Torcunov cho rằng hệ thống quốc tế là hệ thống phức tạp nhất trong thế giới hữu sinh.

Do đó, hoạch định chính sách đối ngoại là việc làm khoa học và phải có cách tiếp cận

khoa học.

Một khía cạnh khác của đổi mới tiêu duy chính là tăng cường dân chủ hóa quá trình quyết sách đối ngoại . Về bản chất, đây là việc nhà nước tham gia rộng rãi, tích cực của công đồng khoa học, của xã hội vào các quyết sách đối ngoại. Ngoài việc đóng góp ý kiến cho việc xây dựng luật pháp khoa học của các cơ quan đối ngoại, giới học giả có thể đóng góp các sáng kiến về pháp luật...

Các học giả, xã hội đóng góp hiệu quả lợi ích thu được vào cơ chế cung cấp thông tin định kỳ cho nhà

ân chủ hóa còn bao gồm cả việc tăng cường phân bổ các quyết sách đối ngoại. Phân bổ không có nghĩa là phân bổ.

Việc phân bổ chủ yếu liên quan đến việc đưa ra các góc nhìn khác, pháp pháp khác để bổ sung hoặc điều chỉnh các phương án ban đầu.

Ngoài ra, cần đổi mới nhận thức về vai trò của cơ quan quyết sách, cơ quan tham mưu và lực lượng thực hiện. Cấu trúc của quá trình ra quyết sách (người lãnh đạo,

nguồn tư duy và nguồn thông tin hành

)

được tách ra theo các

hình thức phân công lao động chuyên biệt.

Theo đó,

Bộ Chính trị là cơ quan quyết sách tối cao, cần có đội ngũ chuyên gia đa ngành giỏi làm nhiệm vụ nghiên cứu và đưa ra các sáng kiến, giải pháp. Trên cơ sở các đề xuất của đội ngũ chuyên gia đa ngành, Bộ Chính trị bàn và đưa ra quyết định cuối cùng.

Thứ hai, cần nhanh chóng xây dựng các “think tank” (có thể hiểu trong tiếng Việt bằng những khái niệm khác nhau như “Túi khôn”, “Vựa tư duy”, “Vựa ý tưởng”, “Nhóm tư duy chiến lược”...)

Hiện toàn thế giới có khoảng 5500 think tank, rất phát triển ở các nước tiên tiến như Mỹ, Liên minh châu Âu, Nhật và phát triển nhanh ở Trung Quốc. Có think tank

nghiên cứu các vấn đề có phạm vi toàn cầu, có nhóm chuyên tâm đến các vấn đề khu vực hoặc vấn đề của nước mình, công ty hay trường đại học của mình. Về đội ngũ nghiên cứu có think tank coi trọng tâm nghiên cứu là chính sách, hỗ trợ quá trình làm luật, ban hành quyết sách hay phục vụ các đảng phái chính trị, hoặc định hướng đi chiến lược, tạo môi trường sinh hoạt trí thức cho lãnh đạo chính trị lão luyện và tài năng chính trị kể cả

có think tank

, chuyên nghiên cứu những chương trình hành động, đề xuất những sáng kiến, làm cơ sở cho các chương trình nghị sự toàn cầu của quốc gia. Ví dụ như Royal Institute

of

International

Affairs của Anh và Brookings Institute

và

Council

on Foreign Relations của Mỹ...

Các chiến lược đối ngoại lớn

đều in đậm dấu ấn của các think tank.

S

ự phát triển của think tank là một trào lưu

phát triển mạnh

trên thế giới.

Trước yêu cầu của thực tiễn, các think tank không chỉ nghiên cứu định hướng cho những quyết định phản ứng nhanh của cơ quan chủ huy, phát hiện các nguy cơ và phát hiện các đối sách, giúp người lãnh đạo luôn nắm lấy những nguồn của của dòng chảy vận động của thực tiễn, tránh cho lãnh đạo rơi vào tình trạng “theo đuôi”, mà còn hơn thế nữa phải tập duy theo hướng phát hiện những tiến bộ của một trật tự mới nảy sinh từ đáy sâu của trạng thái vô trật tự, tạo cơ hội để kiến thiết những sáng tạo cho dòng chảy mới vận hành. [8]

Think tank là câu nói giữa tri thức hàn lâm và chính sách. Hiện chưa có tiêu chí thật rõ ràng về think tank. Tuy nhiên, một nghiên cứu của Stephen Boucher năm 2004 cũng đã sơ bộ nêu ra 9 tiêu chí của think tank. Đó là: tập chức thường trực; chuyên đưa ra các giải pháp chính sách công; có một đội ngũ chuyên nghiên cứu riêng; cung cấp một số phẩm để biết gồm các bài nghiên cứu, lời khuyên, nhận xét, nhằm trao đổi với lãnh đạo và công chúng; không bán giao các nhiệm vụ của chính phủ; giữ để lập với các lợi ích cá nhân và đảm bảo quy định tự do nghiên cứu; chức năng chính không phải là công tác đào tạo và cấp bằng; phục vụ lợi ích chung qua công việc của mình. [9]

Hiện nay, ở nước ta có thể nói thực sự chưa có các think tank theo đúng nghĩa về quốc tế và chính sách đối ngoại. [10] Học viện Ngoại giao Việt Nam, Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam, với một loạt các viện nghiên cứu về quốc tế như Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính trị thế giới, Viện Nghiên cứu Châu Âu, Viện Nghiên cứu Trung Quốc, Viện Nghiên cứu Đông Bắc Á, Viện nghiên cứu Châu Mỹ, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á..., Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, và gần đây là Hội đồng Lý luận Trung ương đang phân đầu từng bước để trở thành các think tank thực thụ trong nghiên cứu quốc tế và đối ngoại Việt Nam.

Thứ ba, cần hình thành Văn phòng Hội đồng Quốc phòng và An ninh Quốc gia. Theo Điều 89 Hiến pháp CHXHCN Việt Nam năm 2013, Việt Nam có Hội đồng Quốc phòng và An ninh

.
S
ong

,
Hội đồng không
có bộ máy giúp việc.

M
uốn làm việc hiệu quả, thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ vô cùng quan trọng mà Hiến pháp quy định thì Hội đồng phải có cơ quan giúp việc mạnh gồm các chuyên gia các lĩnh vực khác nhau như đối ngoại, quốc phòng, an ninh, kinh tế, tài chính,

mđi trđđng v..v...

Vđi viđc hđnh thđnh Vđn phòng Hđi đđng Quđc phòng và An ninh quđc gia, nhđng bđt cđp đđ trđnh bày đđ trđn sđ đđđc khđc phđc cđ bđn. Khi bđ máy tham mđu, giúp viđc nhđ vđy cđa Hđi đđng đđđc hđnh thđnh thđ tđt cđ các đđ án liđn quan đđn đđi ngođi, an ninh quđc gia cđa các bđ ngành trđnh Bđ Chđnh trđ sđ đđđc bđ máy này nghiđn cđu, phđn tđch phđn biđn rđi trđnh Bđ Chđnh trđ ra quyđt đđnh. Hđn nđa, tác giđ các đđ án

sđ
có cđ hđi trao đđi, tranh luđn trđc tiđp vđi các chuyđn gia cđa Hđi đđng đđ tìm ra giđi pháp hđu hiđu nhđt có thđ

. Bđ Chđnh trđ vđn là cđ quan quyđt sách tđi cao cđa đđđng và Nhà nđđc ta vđ đđi ngođi và an ninh quđc gia. Vđn phòng Hđi đđng Quđc phòng và An ninh chđ làm nhiđm vđ tham mđu, khđng phđi là cđ quan quyđt sách.

Tđđng kđt lđi, các quan hđ quđc tđ đđng vđn đđng trong mđt mđi trđđng đđ chiđu và phđc tđp. đđđu này đđi hđi tđt cđ các nđđc phđi có nhđng cách tđ duy và ra quyđt đđnh phđ hđp vđi bđi cđnh mđi. Viđt Nam cđng cđn phđi có nhđng đđđu chđnh phđ hđp vđi xu hđđng này. Viđt Nam đđ đđa vào quá trđnh ra hođch đđnh chđnh sách tđp thđ đđ vđa tranh thđ trí tuđ tđp thđ vđa giđ tđnh bđo mđt và tđo đđđc sđ lđnh đđo thđng nhđt và tđp trung cđa đđđng đđi vđi viđc triđn khai chđnh sách đđi ngođi quđc gia. Cách thđc này đđ phđ hđp và mang lđi nhđng thđnh tđu đđi ngođi rđc rđ cho Viđt Nam trong giai đđđn khđng chiđn cđu nđđc và bđt đđu xây đđng hòa bđnh. Tuy nhiđn, quá trđnh hođch đđnh chđnh sách này hiđn nay cđn tranh thđ đđđc trí tuđ cđa giđi hđc giđ . Hđn nđa, cđ

n có thđm liđu lđđng

phđn biđn khoa hđc

đđ tđ đđ đđ đđđc cđ sđ khoa hđc và thđc tiđn cho các lđa chđn chđnh sách

Theo

đđ, quá trđnh hođch đđnh chđnh sách hiđn nay cđn có mđt sđ đđđu chđnh. Ngđđđi làm chđnh sách phđi

nhđn thđc

rđ

hđn

viđc hođch đđnh chđnh sách đđi ngođi là mđt khoa hđc; các chđ trđđng lđn

,
các chiđn lđđc hođc hđc thuyđt

cđn đđđc phđn biđn kđ hđn. đđđc biđt,

cđn nhanh chóng xây đđng các think-tank tđ vđn chđnh sách thđc thđ. Ngođi ra, cđn lđp vđn phòng

Hđi đđng Quđc phòng và An ninh Quđc gia,

có chĩc nĩng

tham mĩu giúp Hội đĩng phĩn biĩn các đĩ án đĩ ngoĩ, an ninh lĩn. Nhĩng thay đĩ vĩ nhĩn thĩc, tĩ chĩc và hành đĩng này sẽ giúp Viế Nam đĩ ra nhĩng quyế sách đĩ ngoĩ phù hĩp

hĩn nĩa

trong bĩi cĩnh tình hình quĩc tĩ diĩn biĩn đa dĩng và phĩc tĩp hiĩn nay.

PGS.TS, Vĩ Dĩng Huĩn, nguyên giám đĩc Hội viĩn Quan hĩ Quĩc tĩ (nay là Hội viĩn Ngoĩ giao). Bài viế thĩ hiĩn quan đĩm riêng cĩa tác giĩ, không nhĩt thiế phĩn ánh quan đĩm cĩa cĩ quan nĩi tác giĩ công tác. Bài viế đĩc đĩng trên [Tĩp chí Nghiên cĩu Quĩc tĩ](#), Hội viĩn Ngoĩ giao, Sĩ 3 (108).

TÀI LIỄU THAM KHỄO

1. Bruce W. Jentleson, *Chĩnh sách đĩ ngoĩ Hoa Kĩ: ĩng cĩ cĩa sẽ lĩa chĩn trong thĩ kĩ 21*, Nxb. Chĩnh trĩ quĩc gia, Hà Nĩi - 2004.
2. ĩng Cĩng sĩn Viế Nam, *Vĩn kiĩn ĩĩ hĩi VI*, Nhà xuế bĩn Sĩ thĩt, Hà Nĩi - 1987.
3. ĩng Cĩng sĩn Viế Nam, *Vĩn kiĩn ĩĩ hĩi XI*, Nxb. Chĩnh trĩ quĩc gia, Hà Nĩi - 2011.
4. ĩng Cĩng sĩn Viế Nam, *Vĩn kiĩn ĩĩ hĩi XII*, Nxb. Chĩnh trĩ quĩc gia, Hà Nĩi - 2016.
5. Thĩch Giĩn: “Xĩ đĩng hiũ sai tĩ phĩn biĩn”, Báo vietnamnet.vn, ngày 16/11/2010.

6. PGS TS Vđ Dđđng Huđn, "Tiđp tđc đđi mđi quá trđnh thđng qua quyđt đđnh đđi ngođi", *Tđp chí Nghiđn cđu quđc tđ*, sđ 3(86) 9/2011.
7. Nguyđn Lđđng Hđi Khđi, "Xđy đđng lđc lđđng think tank", *Báo vietnamnet.vn*, ngày 20 /10/2010.
8. Nguyđn Lđđng Hđi Khđi, "Xđy đđng vđn hóa tranh luđn đđ Viđt Nam thđnh cá kđnh", Báo đđđn tđ: Tuan Vietnamnet.vn, ngày 17/6/2010.
9. Phđđng Loan, "Cđu Ngođi trđđng Viđt Nam bàn vđ bang giao vđi Mđ", Báo đđđn tđ vietnamnet.vn , ngày 8/7/2010.
10. Phđm Bđnh Minh, "Ngođi giao Viđt Nam nđm 2011: Trđđn khai thđng lđi đđđng lđi đđi ngođi cđa đđđng", *Tđp chí Cđng sđn*, sđ 832, thđng 2 /2012.
11. Sđgancov P.A, *Lý luđn quan hđ quđc tđ*, Nxb. Gardarki Matxcova-2005 (tiđng Nga).
12. Thomas Bondiguel và Thierry Kellner, "Trung Quđc khđn kháo sđ đđng cđ vđn đđc lđp", *Báo đđđn tđ vietnamnet.vn*, ngày 18/10/2010.
13. Torcunov A B, *Quan hđ quđc tđ hiđn đđi*, Nxb. Rospen, Matxcđva -2000 (tiđng Nga).

[1] Hội đồng quốc gia chuyên đề biên soạn Tài liệu bách khoa Việt Nam, *Tài liệu bách khoa Việt Nam*, Nxb. Tài liệu bách khoa, Hà Nội-1995,

t. 1, tr. 476.

[2] Bruce W. Jentleson, *Chính sách đối ngoại Hoa Kỳ: những câu chuyện lựa chọn* trong số 21, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội - 2004,

tr.7.

[3] Bruce W. Jentleson, *Sổ*, tr.7.

[4] Phạm Bình Minh, “Ngoại giao Việt Nam năm 2011: Triển khai thành tựu đối ngoại lựa chọn”, *Tạp chí Công luận*, số 832, tháng 2 /2012.

[5] Phạm Ngọc Loan, “Cụ Ngoại trưởng bàn về bang giao với Mỹ”, Báo điện tử vietnamnet.vn, ngày 08/7/2010.

[6] Công Luận Việt Nam, *Văn kiện hội nghị đại biểu toàn quốc lần thứ VI*, Nxb. Sự Thật, Hà Nội-1987, tr. 26.

[7] GS. A.B.Tôrcunov (Chuyên biên): *Quan hệ quốc tế hiện đại*, Nxb. Rospen, Matxcova 2000, tr. 36-37 (tiếng Nga).

[8] Nguyễn Long Hải Khôi, “Xây dựng các trung tâm tư tưởng để phát triển”, Tuanvie tvietnamnet.vn, 20/10/2010.

[9] Xem: Thomas Bondiguel và Thery Keller, “Trung Quđc khôn khéo trđng đđng cđ vđn đđc lđp”, <http://community.tuanvietnam.vietnamnet.vn/15/10/2010>.

[10] Theo tiêu chí và đánh giá cđa J. G. MacGann, (chđ nhiđm Chđđng trình nghiên cđu), *Các think tanks và nhđng xã hđi công đđn*, Trđng đđ Pennsylvania, Hoa Kđ, Viđt Nam hiđn nay chđ có 9 think tank.
